

Een school met een nieuw onderwijsconcept

Een stage op de school Spring High in Slotermeer is een hele ervaring. Dit is het eerste jaar dat de school is gestart. Ze heeft een nieuw onderwijsconcept. Een onderdeel daarvan is dat de leerlingen elke dag bewegen. Zo heeft Anouschka Pieroeli veel ruimte om nieuwe ideeën van zowel de school als haarzelf uit te proberen op het gebied van bewegen. De futuristische lesschets in dit artikel beschreven is uitgeprobeerd en de leerlingen konden het erg waarderen.

TEKST ANOUSCHKA PIEROELIE

De lessen bewegingsonderwijs op Spring High worden ingericht aan de hand van het Athletic Skills Model (ASM). Het ASM houdt kortgezegd in dat elk sporter tot een atleet wordt opgeleid en dus vaardig is binnen alle basis motorische vaardigheden. Ook richt het ASM zich veelal op impliciet leren (Wormhoudt, Teunissen & Savelsbergh, 2013).

Leren in Beweging binnen de thema's van het onderwijs van 2032

Op 7 mei 2015 hield professor dr. Erik Scherder (hoogleraar neuropsychologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam) een college bij De Wereld Draait Door University (DWDD University) over de doorbloeding van de hersenen. In dit college kwam onder andere het belang van bewegen voor de cognitie naar voren. Er is bewezen dat beweging een positieve invloed heeft op de frontale kwab, waarin executieve functies worden ontwikkeld (Collard, Boutkan, Grimberg, Lucassen, & Breedveld, 2014). Ook is dit de kwab die de rest van het brein 'controleert' en zorgt voor inhibitie. Inhibitie is het kunnen remmen van prikkels en zorgt er dus voor dat een mens ervoor kan kiezen een bepaalde actie wel of niet uit te voeren. Een goed ontwikkelde frontale kwab is dus van groot belang om een zelfstandig, volwassen leven te kunnen leiden.

Beweging is van belang

Beweging heeft dus een bewezen positieve invloed op de ontwikkeling van executieve functies. Ook heeft het een positieve invloed op de aandacht en de motivatie van kinderen.

Naar mijn mening zou er dus veel meer integratie moeten zijn tussen theoretische onderdelen van het onderwijs en beweging, omdat deze

elkaar in positieve mate versterken. Dit idee over onderwijs in beweging valt het meeste binnen het kritisch constructivistische vakconcept. Het is namelijk belangrijk dat leerlingen kritisch leren kijken naar hoe bewegen de theorie voor hen het beste kan ondersteunen. Dit idee overstijgt momenteel nog de vakconcept van het bewegingsonderwijs, omdat deze concepten nu alleen nog gericht zijn op bewegen. Ik zou in de toekomst graag zien dat integratie met andere vakgebieden ook een plaats krijgt binnen een of meerdere vakconcept van het bewegingsonderwijs.

Kortom, ik zou dus graag zien dat theoretische informatie van verschillende vakgebieden en bewegingsonderwijs elkaar ontmoeten, het zogenaamde 'Leren in Beweging'.

In het schema op de website onder vakblad uitgebreid LO 9 zie je hoe dit er in 2032 in het ideale geval uit zou zien. Daar staat het complete artikel.

Foto Hans Dijkhoff

Dag	Invulling	Opmerkingen
Maandag	Thema: Natuur en Technologie Gym	Het gaat die les over het menselijk lichaam, en specifiek over de verschillende orgaanstelsels. De gymles richt zich op één of meerdere sleutels; bewegen verbeteren, bewegen regelen, bewegen waarderen en gezond bewegen.
Dinsdag	Gym	De gymles richt zich op één sleutel van het bewegingsonderwijs en integreert dit met de opgedane informatie over orgaanstelsels à Leren in Beweging
Woensdag	Thema: Natuur en Technologie Gym	Er wordt deze les ingegaan op een orgaanstelsel: het bloedvatstelsel. De gymles richt zich op één of meerdere sleutels; bewegen verbeteren, bewegen regelen, bewegen waarderen en gezond bewegen.
Donderdag	Gym	De gymles richt zich op één sleutel van het bewegingsonderwijs en integreert dit met het herhalen van de informatie over het bloedvatstelsel.
Vrijdag	Buiten ervaren wat zij in de boeken hebben gelezen.	Een uitje naar BODY WORLDS.

▲ Overzicht van de ideale schooldag

Nu een voorbeeld van een futuristische lesschets voor groep 7 en 8 van het basisonderwijs. Dit is de les van donderdag (in het schema) uitgewerkt.

Begin van de les

Er wordt gevraagd waar de kinderen het gisteren over hebben gehad en wat zij hebben onthouden. Vervolgens vertel ik het thema van de les, namelijk het bloed en herhaal de basistheorie over het bloed. Dit houdt in dat ik de samenstelling van het bloed vertel en de functies van de rode en witte bloedcellen en van de bloedplaatjes.

De kern van de les wordt op de website onder vakblad uitgebreid LO 9 weergegeven in het complete artikel

Het einde van de les

Aan het einde van de les stel ik vragen over de theorie die ik in mijn les *Leren in Beweging* heb behandeld, om te kijken in welke mate de kinderen er wat van onthouden hebben.

Dit is hoe ik de les inhoudelijk zou inrichten. Ook zou ik verandering willen aanbrengen in de manier waarop de lessen worden aangeboden, de didactiek. Ik zou graag zoveel mogelijk volgens het ASM doen, wat vanuit didactisch perspectief inhoudt dat de bewegingssituaties vooral impliciet het leren bevorderen en er veel met bewegingsbanen wordt gewerkt. Wat betreft de les die ik hierboven beschreven heb, zijn de leerlingen bewust bezig met kennis over bloed verwerven en onbewust met bewegen. De leerlingen zijn namelijk bezig met het doel van de oefening en niet met de manier van uitvoeren.

Het is dus van belang dat zowel alle thema's van *Ons onderwijs2032* aan bod komen als alle basisvormen van bewegen (op de ASM manier). Beiden zouden in het ideale geval in één methedische lijn worden aangeboden (ze worden dus geïntegreerd).

Verder zou ik willen beoordelen op basis van individuele vooruitgang en inzet. Ik zou graag aan het begin van elk thema een nulmeting

doen gericht op alle bewegingsvormen en theoretische kennis die de leerlingen al hebben. Vervolgens hebben de leerlingen x-aantal weken lessen en wordt er aan het einde gekeken hoeveel stapjes de leerlingen vooruit zijn gegaan. Op basis daarvan krijgen de leerlingen een cijfer. Ook wordt er een tussenmeting gedaan om te kijken welke leerlingen goed op weg zijn en welke leerlingen meer hulp nodig hebben.

Conclusie

Concluderend zou ik het integreren van bewegen dus structureren volgens de thema's van *Ons onderwijs 2032* en in samenwerking met collega's uit andere vakgebieden een methedische leerlijn ontwikkelen, waarin zowel stof uit de theorie kan worden behandeld als het ontwikkelen van motoriek, regelvaardigheden

Doordat er nu meer samenwerking gevraagd wordt tussen de verschillende vakgebieden, wordt de gymdocent onderdeel van het team

en sociaal-emotionele vaardigheden (denk aan omgaan met elkaar en samenwerken). Daarnaast wordt er beoordeeld op vooruitgang in plaats van prestatie. Hierdoor wordt er effectief, creatief, innovatief en samen geleerd en ik denk dat dit een paar van de belangrijkste kernwaarden zijn van het onderwijs. Doordat er nu meer samenwerking gevraagd wordt tussen de verschillende vakgebieden, wordt de gymdocent onderdeel van het team (in plaats van afgezonderd in de gymzaal wat nu vaak het geval is). Hierdoor kunnen de voor- delen van bewegen (actieve schoolpauzes en voorlichting over voeding) makkelijker worden doorgetrokken dan alleen in de gymles zelf. Wellicht kan ik hier in een volgend artikel meer uitgebreid op ingaan. ■

Referentielijst

Collard, D., Boutkan, S., Grimberg, L., Lucassen, J. & Breedveld, K. (2014). Effecten van sport en bewegen op de basisschool. Utrecht, Nederland: Mulier Instituut.

DWDD University – College Het Brein door Erik Scherder: Bloedstollend.

Willmore, J.H., Costill, D.L., Larry Kenney, W. & Van der Poel, G. (2013). Inspannings- en sportfysiologie. (G. Van der Poel, vert). Amsterdam, Nederland: Reed Business Education.

Wormhoudt, R., Teunissen, J. & Savelsbergh, G. (2013). Athletic Skills Model voor een optimale talentontwikkeling. Utrecht, Nederland: Arko Sports Media BV. www.onsonderwijs2032.nl

Anouschka Piroelie is 20 jaar en zit in het vierde jaar op de Academie voor Lichamelijke Opvoeding in Amsterdam.

Contact:

Anouschka.Piroelie@hva.nl

kernwoorden:

Onderwijsconcept, Athletic Skills Model, Leren in Beweging, Futuristische lesschets